

LUCRARE SCRISĂ CU SUBIECT UNIC LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
CLASA a XII-a
SEMESTRUL I

*Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

Citește următorul text:

În preajma unei păduri străvechi se privea în iaz moara lui Călifar. Se privea, de când se ținea minte de bătrânii satului din cealaltă margine a pădurii, și Călifar era „moș Călifar“ din vremi uitate. Moșnegii din Alăutești își aminteau de înfățișarea-i sură, de ochii lui ce iscodeau tăios din stuful sprâncenilor și de moara lui cu strașina de-un stângen. Flăcăii ce îndrăzniseră să înfrunte până în celălalt capăt pădurea grămadită între Alăutești și moară, văzuseră cu ochii flăcăilor de acum optzeci de ani. Dincolo de moară începea Căpriștea: un pământ pietros, scorburos și plin de mărăcini, în care numai Necuratul trăgea brazdă cu coarnele. În Alăutești, în nopțile de vreme rea, torcătoarele spuneau, înviind focul, că moș Călifar își vânduse sufletul Satanei pentru nu știu câte veacuri și viață; că Ucigă-l-Crucea întinsese în iazul morii, sufletelor creștinești, un laț vrăjit; și că morarul procopsea, cu bogățiile cu care Diavolul ispiti pe Domnul Hristos, pe oricine le poftea și venea ca să le ceară. Dar lațul diavolesc astfel se înnodea pe sufletul celui ce râvnise procopseala necurată, că acesta își sărea din minți. Bunătățile cu care îl hărăzea Vicleanul erau atât de multe, și bucuria cu care îl gădila era așa de ascuțită, că nenorocitul îndrăzneț, perpelindu-se ca un câine încăierat de viespi și răsând smintit în fericirea lui drăcească, venea de-a rostogolul către iaz și oticnea în el.

- Iazul și moara lui Călifar erau o născocire a Întunericului. Acest iaz, în care moara se privea de veacuri, nu era un iaz ca orișicare, pentru că pe fața lui nu se izvodea, niciodată, nici o undă. De-a pururi, fața lui sta linsă, limpede, înghețată, ca un stei de sare străvezie, într-un ram de trestii și de sălcii. Zăgazul, ce se înălța în coasta morii, era - spuneau creștinii înfiorați - întărit pe dedesubt cu oasele acelora pe care îi ispitiseră comorile Satanei și veniseră la Călifar ca să-i procopsească. Moara sta, sub învelișul ei cu strașina de un stângen, ca un cap cu gânduri rele, sub o pălărie trasă peste ochi. Nimeni nu văzuse moara în umblet. Morarul măcina numai pentru stăpânu-său Nichipercea - și cine știe pe ce vreme. Se spunea însă că, atunci când Călifar ridica stăvilarul și slobozea pe scoc cimpoiul apei, apa fluiera cum fluieră un șarpe încolțit de flăcări; iar, de sub făcău, se scurgea în spumegai de sânge. - Și câte nu se mai spuneau! Câți îndrăzneți, din sat și de pe aiurea, furați de minți, prostiți de Naiba și sorbiți de iazul fermecat, nu erau de pomenire șezătorilor din Alăutești! Și frica nevoiașilor se înghesuia pe lângă vatra pâlpâitoare; iar curajul voinicilor stătea drept, cu mâna în pieptar: nouros, gânditor și pare că gata de-o încercare.

(Gala Galaction, *Moara lui Călifar*)

Redactează pe foaia de teză răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *perpelindu(-se)* și *îndrăzneți*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în structura: *înfațișarea-i*. **2 puncte**

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ILFOV

3. Construiește un enunț în care să folosești o expresie sau o locuțiune care să conțină substantivul *moară*. **2 puncte**
4. Specifică tema și un motiv literar. **4 puncte**
5. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
6. Selectează, din fragmentul citat, câte o secvență care conturează dimensiunea spațială și pe cea temporală. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, secvența: *Câți îndrăzneți, din sat și de pe aiurea, furați de minți, prostiți de Naiba și sorbiți de iazul fermecat, nu erau de pomenire șezătorilor din Alăutești! Și frica nevoiașilor se înghesuia pe lângă vatra pâlpâitoare; iar curajul voinicilor stătea drept, cu mâna în pieptar: nouros, gânditor și pare că gata de-o încercare.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul modelelor în desăvârșirea conduitei morale a adolescenților*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* reflectate într-un *text poetic modernist*, aparținând lui *Tudor Arghezi sau Ion Barbu*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă sau într-un curent literar;
- prezentarea a două imagini/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.